

NTFR 2015/1368 Wrakingsverzoek is geen bijzondere omstandigheid bij overschrijding redelijke termijn**Hoge Raad 17 april 2015, nr.14/02923**

Belastingjaar/tijdvak	2008	☒ Brondocument
Wetsartikelen	Awb-art. 8:73	
Auteur	mr. M.H.W.N. Lammers	
BNB	2015/136	
ECLI	ECLI:NL:HR:2015:961	

Samenvatting

Aan belanghebbende zijn in het kader van het Project Bank Zonder Naam navorderingsaanslagen en boetes opgelegd. Hof Den Haag 30 april 2014, nrs. 13/00058 en 13/00070, NTFR 2014/2922, heeft geoordeeld dat de redelijke termijn niet is overschreden en dat de boetes dus niet verminderd worden. Daarbij heeft het hof in aanmerking genomen dat de vertraging van vier maanden door een wrakingsverzoek bij de rechtbank, voor rekening van belanghebbende komt. De Hoge Raad vernietigt de hofuitspraak onder verwijzing naar HR 7 november 2014, nr. 13/04302, NTFR 2014/2725. Volgens de Hoge Raad doet een bijzondere omstandigheid die een langere termijn dan twee jaar rechtvaardigt zich niet voor indien de behandeling van een zaak ter zitting moet worden onderbroken omdat een wrakingsverzoek is ingediend. In dit geval is dan sprake van een overschrijding van minder dan zes maanden. De Hoge Raad doet de zaak zelf af en vermindert de boete van 50% tot een boete van 47,5%.

Feiten

2.1. De bestreden navorderingsaanslagen, boeten en verhogingen en beschikkingen inzake heffingsrente houden verband met het zogenoemde project Bank Zonder Naam.

Geschil

2.2.1. Het Hof heeft onder meer geoordeeld dat bij de beantwoording van de vraag of de redelijke termijn voor berechting van de zaak is overschreden, de vertraging van vier maanden die het gevolg was van het ter zitting van de Rechtbank gedane wrakingsverzoek voor rekening van belanghebbende komt. Middel 3 keert zich tegen dit oordeel.

Rechtsoverwegingen

2.2.2. Bij de behandeling van dit middel wordt het volgende vooropgesteld.

Een bijzondere omstandigheid die een langere termijn van behandeling dan twee jaar rechtvaardigt, doet zich in beginsel niet voor indien de behandeling van een zaak ter zitting moet worden onderbroken omdat een verzoek tot wraking is ingediend (zie HR 7 november 2014, nr. 13/04302, ECLI:NL:HR:2014:3119, BNB 2015/56 (red. NTFR 2014/2725)).

2.2.3. Gelet op het vorenoverwogene getuigt 's Hofs oordeel dat de door de wrakingsprocedure veroorzaakte vertraging voor rekening van belanghebbende komt van een onjuiste rechtsopvatting. Het middel slaagt derhalve.

2.3. De overige middelen kunnen niet tot cassatie leiden. Dit behoeft, gezien artikel 81, lid 1, van de Wet op de rechterlijke organisatie, geen nadere motivering, nu die middelen niet nopen tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling.

2.4. 's Hofs uitspraak kan niet in stand blijven. De Hoge Raad kan de zaak afdoen. De uitspraak van het Hof en de stukken van het geding bevatten geen aanwijzingen dat sprake is van feiten die aanleiding kunnen geven om van het hiervoor in 2.2.2 genoemde beginsel af te wijken. Daarom is sprake van overschrijding van de redelijke termijn met minder dan zes maanden. In verband daarmee worden de onderhavige verhogingen en boeten, door het Hof verminderd tot 50 percent van de boetegrondslag, verder verminderd met vijf percent daarvan tot 47,5 percent.

(Volgt vernietiging van de hofuitspraak en vermindering van de boetes tot 47,5%.)

Commentaar

In deze zaak gaat het om de vraag of de tijd die gemoeid is met een wrakingsverzoek de redelijke termijn verlengt. De rechtbank oordeelde dat dit het geval is. Het gerechtshof sloot zich daarbij aan. Tegen deze oordelen is de belastingplichtige met succes in cassatie gegaan. De Hoge Raad beslist dat zowel de rechtbank als het hof het wrakingsverzoek ten onrechte als een bijzondere omstandigheid heeft meegenomen die ervoor zorgt dat de redelijke termijn wordt verlengd. Dit oordeel van de Hoge Raad ligt in lijn met de beslissing van 7 november 2014, nr. 13/04302, NTFR 2014/2725 in een geschil over de lengte van de redelijke termijn in relatie tot de vergoeding van immateriële schade. Ook toen oordeelde de Hoge Raad dat een wrakingsverzoek geen bijzondere omstandigheid is die voor verlenging van de redelijke termijn zorgt. Uit het onderhavige arrest van de Hoge Raad en het hiervoor aangehaalde arrest van 7 november 2014 volgt dat het bij wrakingsverzoeken kennelijk niet uitmaakt of de belastingplichtige één of meer verzoeken heeft ingediend. Dit ligt anders in de situatie waarin wordt verzocht om uitstel van de zitting. In deze laatste situatie heeft de Hoge Raad (HR 20 juni 2014, nr. 13/01045, NTFR 2014/1800) geoordeeld dat onder omstandigheden het meermaals verzoeken om uitstel van de zitting kan leiden tot een verlenging van de redelijke termijn. Bij wrakingsverzoeken ligt dat anders. Het verschil kan mijns inziens worden verklaard door het feit dat een volgend wrakingsverzoek – bij gelijke omstandigheden – eenvoudig door de rechter kan worden gepasseerd (art. 8:16, lid 4, Awb). Daarnaast kan – als de wrakingskamer 'klaar staat' – de wraking direct worden behandeld en kan vervolgens ook direct uitspraak worden gedaan. Indien blijkt dat de wraking ten onrechte heeft plaatsgevonden, kan de inhoudelijke behandeling ter zitting worden hervat. Een en ander zou – in theorie – dus op dezelfde dag kunnen plaatsvinden. Bij een verzoek om

uitstel ligt dat wezenlijk anders omdat dan een nieuwe zittingsdatum – in overleg met partijen – moet worden gepland. Bovendien is het in een rechtstaat van belang dat een belastingplichtige zijn twijfels over de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de rechter moet kunnen uiten in een wrakingsverzoek, zonder dat hij daarbij te maken krijgt met negatieve consequenties. Het is dan ook in mijn ogen terecht dat de Hoge Raad een wrakingsverzoek niet kwalificeert als een bijzondere omstandigheid die verlenging van de redelijke termijn rechtvaardigt.

[1] Mr. M.H.W.N. Lammers is advocaat bij Jaeger advocaten-belastingkundigen te Amsterdam.

Bron: <http://www.ndfr.nl/link/NTFR2015-1368>

Datum: 28-4-2016 13:36:39

Alle rechten voorbehouden. Alle auteursrechten en databankrechten van deze tekst worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij Sdu Uitgevers. Niets uit NDFR mag worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.
All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the publisher's prior consent.